

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Martina Láníčka a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Bc. M. P.**
zastoupen advokátem Mgr. Ing. Miroslavem Pagáčem
sídlem Padělký 163, 763 17 Lukov

proti
žalovanému: **Rektor Univerzity Palackého v Olomouci**
sídlem Křížkovského 511/8, 771 47 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí rektora Univerzity Palackého ze dne 9. 8. 2018 č. j. F170936-II/31-07-2018-R/DE

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí rektora Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 9. 8. 2018 č. j. F170936-II/31-07-2018-R/DE (dále také „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí děkana Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 7. 6. 2018, č. j. F170936/31-07-2018-DE (dále také „prvostupňové rozhodnutí“), a dále se domáhal také zrušení prvostupňového rozhodnutí. Prvostupňovým rozhodnutím děkan Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci dle § 58 odstavec 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v platném znění (dále jen „ZoVŠ“) vyměřil žalobci studujícímu navazující studijní program N7310 Filologie na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (dále také „aktuální studium“ nebo „aktuální studijní program“) poplatek ve výši 20 000 Kč za započatých 6 měsíců prodloužení studia v akademickém roce 2017/2018, když k započetí 6 měsíců prodloužení studia došlo dne 26. 4. 2018.
2. Rektor Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „rektor“ nebo „žalovaný“) v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce studoval ve studijním oboru UP Olomouc – Právnická fakulta, M6805, magisterský, od 1. 9. 2010 do 18. 1. 2013, doba studia 871 dní (dále také „předcházející magisterské studium“), toto studium ukončil jinak než řádně, a proto v souladu s § 58 odstavec 3 ZoVŠ se doba tohoto studia započítává do doby aktuálního studia. Tím tak žalobce v aktuálním studiu přesáhl standartní dobu studia zvětšenou o rok a došlo k naplnění podmínek pro stanovení poplatku za studium.
3. Žalobce v podané žalobě vznesl jediný žalobní bod, kterým namítl nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v chybné aplikaci § 58 odstavec 3 ZoVŠ, v důsledku čehož žalovaná žalobci nesprávně vyměřila poplatek za studium. Poplatek za studium by bylo možné po žalobci požadovat až ve chvíli, kdyby délka studia v aktuálním studijním programu přesáhla standartní dobu uvedenou v § 46 ZoVŠ zvětšenou o jeden rok, což v konkrétním případě činí celkem tři roky. Žalobce překročil standartní dobu studia zvýšenou o jeden rok již v případě dřívějšího studia bakalářského studijního programu na Univerzitě Palackého v Olomouci (dále také „bakalářské studium“) dne 8. 4. 2015, tedy po 590 dnech studia tohoto bakalářského programu, a to při započítání 871 dnů předchozího magisterského studia, celkem 1461 dnů, tedy 4 roky vysokoškolského studia. Za toto období žalobce platil příslušné poplatky. Žalobce bakalářský studijní program řádně zakončil státní závěrečnou zkouškou. V době podání žaloby však žalobce studuje teprve třetí semestr magisterského programu a standartní dobu nepřekročil. Pokud žalovaná vyměřila žalobci poplatek za aktuální studium, činila tak za opětovného započtení doby předchozího magisterského studia, které již započela v případě bakalářského studia, a vyměřila tak poplatek za studium neoprávněně. Žalobce ve svém podání také odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 9 As 160/2016 – 49.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Ve svém vyjádření nerozporoval skutkový stav. Spornou zůstala toliko otázka, zda správní orgán prvního stupně, potažmo žalovaný byl oprávněn započítat dobu předcházejícího magisterského studia do doby aktuálního studia žalobce a v návaznosti na to mu vyměřit poplatek za studium.

Posouzení věci krajským soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje

5. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí (§ 75 odstavec 1 a 2 s. ř. s.). O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, když byly pro takový postup dány předpoklady stanovené v § 51 odstavec 1 s. ř. s., neboť žalobce řízení s rozhodnutím ve věci bez jednání souhlasil, souhlas žalovaného byl s ohledem na § 51 odstavec 1 věta druhá s. ř. s. presumován.
6. Mezi účastníky řízení není sporné, že žalobce studoval v období:
  - a. od 1. 9. 2010 do 18. 1. 2013 magisterský typ studia, přičemž studium ukončil jinak než řádně, toto studium trvalo 871 dní („předchozí magisterské studium“),
  - b. od 27. 8. 2013 do 31. 8. 2017 bakalářský typ studijního programu, přičemž toto studium absolvoval („bakalářské studium“). V rámci bakalářského studia překročil standardní dobu tohoto studia zvýšenou o rok dne 8. 4. 2015 (590 dní studia bakalářského studia při započtení 871 dní předchozího magisterského studia, celkem 4 roky), v důsledku čehož byl žalobci vyměřen poplatek za studium za každých dalších šest měsíců tohoto studia,
  - c. od 14. 9. 2017 doposud magisterský typ studijního programu („aktuální studium“), přičemž standardní doba tohoto studia činí 2 roky.
7. Za situace, kdy mezi účastníky řízení nebyl sporným skutkový stav, přistoupil soud k posouzení důvodnosti námitky, že žalovaná nebyla oprávněna stanovit poplatek za dalších započatých šest měsíců studia podle § 58 odstavec 3 ZoVŠ, neboť nebyl v předmětné věci naplněn předpoklad překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok.
8. Podle § 58 odstavec 3 ZoVŠ studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, nejde-li o předchozí studium, po jehož ukončení student řádně ukončil studijní program stejného typu. Období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech, nebo v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Od celkové doby studia vypočtené podle tohoto odstavce se však nejdříve odečte uznaná doba rodičovství.
9. K účelu právní úpravy obsažené v § 58 odst. 3 ZoVŠ, byť ve znění do 31. 8. 2016, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 6. 2017, č. j. 9 As 160/2016 – 49, přičemž obecné závěry tam učiněné lze plně aplikovat na projednávanou věc. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „...Zákonodárce si uvědomoval společenskou prospěšnost vysokoškolského vzdělávání, avšak jeho poskytování nepovažoval za únosné v takové míře, jako je tomu u vzdělání základního nebo středního stupně. Toto hledisko reflektoval ve vykládaných ustanoveních. Stát tak podporuje v první řadě dosažení jednoho vysokoškolského titulu [bakalářského (resp. přímo magisterského nenavazujícího) titulu] v určitých mezích plně. To zákonodárce vyjádřil tím, že umožnil bezúplatné studium bakalářských a magisterských nenavazujících studijních programů v celkové době standardního studia prodloužené o další jeden rok. Pokud je však tato doba překročena, dochází již ke zpoplatnění studia formou poplatku za delší studium, které musí být minimálně ve výši jedenapůlnásobku zákonem

stanoveného základu. Jde tedy již o jistou regulaci délky studia, která vede i k tomu, aby nebyl systém vysokoškolského studia zatěžován věčnými studenty, kteří reálně nejsou schopni vysokoškolské studium ukončit, nebo jen za neadekvátní dobu. Získání dalšího vysokoškolského titulu bylo zákonodárcem sice považováno za určitý nadstandard, nicméně v zásadě prospěšný, a proto byla obecně za toto další studium zavedena možnost výběru poplatku za další studium, které však bylo ohraničeno naopak maximální možnou výší jednonásobku zákonem stanoveného základu. Teprve v okamžiku, kdy uvedené studium překročilo délku již pouze standardního studia (tedy nikoliv prodlouženého o jeden rok) dochází opět k výraznější regulaci délky studia výběrem poplatku za delší studium ve výši minimálně jedenapůlnásobku základu. Výjimku tvoří právě nyní řešené navazující magisterské studium, které lze považovat za druhý nejvíce privilegovaný způsob studia, zjevně s cílem, aby co nejvíce osob dosáhlo nejen nejnižšího stupně vysokoškolského studia, ale pokud možno i magisterského. Pokud bylo řádně bakalářské studium ukončeno a student tedy osvědčil, že je schopen alespoň nejnižší stupeň vysokoškolského studia skutečně získat, není důvod ho opětovně, alespoň dočasně, od dalšího studia odrazovat. Je totiž nepochybně vyšší pravděpodobnost, že navazující magisterské studium dokončí, právě díky tomu, že byl schopen bakalářské studium absolvovat, byť ho případně studoval i delší dobu. Pokud se však tento předpoklad nenaplní již během standardní doby studia, nastupuje stejně jako u dalších studentů dalšího studia regulace v podobě poplatku za delší studium.“.

10. Z uvedeného podle krajského soudu vyplývá, že účelem citovaného ustanovení je především dosažení regulace délky studia, která vede i k tomu, aby nebyl systém vysokoškolského studia zatěžován studenty, kteří nejsou schopni vysokoškolské studium ukončit vůbec, či jsou schopni ukončit studium za neadekvátní dobu. Přitom za adekvátní dobu studia lze podle citovaného ustanovení považovat standardní dobu studia zvětšenou o 1 rok.
11. Z dikce citovaného ustanovení přitom vyplývá, že studentovi, který překročil standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok, může být vyměřen poplatek za studium, přičemž do doby takového studia se započtou doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3 ZoVŠ. Jinými slovy, pokud student v minulosti studoval bakalářský nebo magisterský studijní obor, přičemž tohoto studia zanechal, aniž by složil příslušnou státní závěrečnou zkoušku, započte se mu doba tohoto studia, resp. všechny doby takových studií, do doby dalšího studia, přičemž při překročení standardní doby tohoto dalšího studia zvýšené o jeden rok mu může být vyměřen poplatek za studium. Citované ustanovení ve větě první za středníkem uvádí z uvedeného pravidla výjimku, podle které se doby předchozích studií ukončených jinak než řádně nezapočítávají. Jedná se o případy, kdy po ukončení studijního programu jinak než řádně student ukončí řádně studijní program stejného typu. Tedy například jde o situaci, kdy student po ukončení bakalářského studijního programu, aniž by absolvoval státní závěrečnou zkoušku, studuje další bakalářský studijní program, který již řádně státní závěrečnou zkouškou ukončí. V takovém případě by se doba předchozího bakalářského studia ukončeného jinak než řádně do dalšího studia následujícího po řádně ukončeném bakalářském programu nezapočítávala.
12. Druhá věta citovaného ustanovení dopadá na situace, kdy student studoval a) před aktuálním studiem souběžně více studijních programů, nebo b) souběžně s aktuálním studijním programem i jiné studijní programy, přičemž tyto studijní programy jak v případě a) tak i b) ukončil jinak než řádně. V těchto případech dochází při započítání doby těchto studií do doby aktuálního studia k jejich absorpci, kdy se doba těchto studií započte

pouze jednou. Jinými slovy, studoval-li student ve stejném období dva různé studijní programy, které ukončil jinak než řádně, započte se mu doba těchto studií do doby aktuálního studijního programu pouze jednou, tedy jako by studoval toliko jeden studijní program, který ukončil jinak než řádně. Druhou větu citovaného ustanovení nelze vykládat tak, že by se doba předchozího studia ukončeného jinak než řádně započítala do doby dalšího studia pouze jednou s tím, že případné opětovné započítání této doby do délky dalších studií by bylo vyloučené. Takový výklad by nejen odporoval dikci zákona, ale především účelu předmětné normy. Pokud by krajský soud připustil takový výklad, znamenalo by to, že by například student, který studuje různé studijní obory po sobě následující, které ukončí jinak než řádně, mohl v okamžiku, kdy mu byl vyměřen poplatek za studium za překročení standardní doby studia zvýšené o jeden rok, toto studium ukončit, a začít opět další studium, přičemž poplatek za studium by mu nebylo možné vyměřit.

13. Z výše uvedeného pro konkrétně řešený případ vyplývají tyto závěry: Správní orgán prvního stupně, resp. žalovaný vyměřil řádně žalobci dle § 58 odstavec 3 ZoVŠ poplatek za studium, když dne 26. 4. 2018 překročil standardní dobu aktuálního studijního programu zvětšenou o jeden rok, tj. 3 roky (224 dnů aktuálního studia při započtení 871 dnů předcházejícího magisterského studia, celkem 1095 dnů). Nebylo rozhodné, že k započtení doby předchozího magisterského studia došlo již v případě předchozího bakalářského studia, když zákon nestanovuje omezení, že by k takovému započtení mohlo dojít toliko jednou, naopak předpokládá, že k takovému započtení dojde. Výjimka, pro kterou by tato doba nemohla být započítána, nebyla naplněna.

Závěr a náklady řízení

14. S ohledem na tyto závěry krajský soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nad rámec běžných administrativních výdajů nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. dubna 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu